

ЗАКОН

О КОНВЕРЗИЈИ СТАМБЕНИХ КРЕДИТА ИНДЕКСИРАНИХ У ШВАЈЦАРСКИМ ФРАНЦИМА

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређују се права и обавезе банке и корисника финансијских услуга - физичког лица са којим је банка закључила уговор о стамбеном кредиту са валутном клаузулом - индексирани у швајцарским францима у поступку конверзије дуга по основу овог кредита у дуг индексирани у еврима.

Значење појединих појмова

Члан 2.

Поједини појмови, у смислу овог закона, имају следеће значење:

- 1) *банка* има значење утврђено у закону којим се уређују банке;
- 2) *корисник* је физичко лице које је са банком закључило уговор о кредиту који није намењен његовој пословној или другој комерцијалној делатности;
- 3) *стамбена непокретност* је кућа, стан и делови стамбене зграде који су намењени становању, гаража, односно гаражно место заједно са станом, као и земљиште са грађевинском дозволом за изградњу куће, с тим што се викендице не сматрају стамбеном непокретношћу;
- 4) *уговор о кредиту* је уговор којим је кориснику одобрен кредит намењен за куповину стамбене непокретности, односно њено реновирање и/или адаптацију и/или реконструкцију, као и за рефинансирање ових кредита, а који је индексирани, односно који садржи валутну клаузулу у швајцарским францима;
- 5) *стамбени кредит* је кредит који је предмет уговора о кредиту;
- 6) *курс за конверзију* је средњи курс швајцарског франка према еврима који се израчунава на основу званичних средњих курса Народне банке Србије, динара према еврима и динара према швајцарском франку, важећим на дан конверзије;
- 7) *дан конверзије* је дан закључења уговора којим се врши конверзија из овог закона;
- 8) *врста кредита* је једна од следећих врста: кредит за куповину стамбене непокретности; кредит за реновирање и/или адаптацију и/или реконструкцију стамбене непокретности; кредит за рефинансирање стамбених кредита;
- 9) *валутна клаузула* има значење утврђено законима којима се уређује девизно пословање и облигациони односи.

Уговори о кредиту на које се закон примењује

Члан 3.

Одредбе овог закона примењују се на уговоре о кредиту код којих је на дан ступања на снагу овог закона отплата кредита у току, осим уговора код којих је до тог дана извршена конверзија стамбених кредита у стамбене кредите индексиране у еврима.

Одредбе овог закона примењују се и на уговоре о кредиту, односно на стамбене кредите код којих је до дана ступања на снагу овог закона дуг по кредиту доспео у целости, а није покренут поступак принудног извршења или вансудског намирења, односно код којих је до тог дана покренут или је у току поступак принудног извршења или вансудског намирења, укључујући и стамбене кредите код којих је извршена продаја стамбене непокретности која је била средство обезбеђења, а дуг није измирен у целости.

Начин спровођења конверзије и умањење дуга

Члан 4.

Банка код које корисник отплаћује стамбени кредит, односно која има потраживање по основу тог кредита на дан ступања на снагу овог закона дужна је да понуди конверзију преосталог дуга по том кредиту у дуг индексиран у еврима по курсу за конверзију.

Преостали дуг у смислу става 1. овог члана чини износ главнице на дан конверзије увећан за износ доспеле, а ненаплаћене редовне камате на дан конверзије.

Износ добијен конверзијом из става 1. овог члана умањује се за 38%.

Банка је дужна да на износ дуга из става 3. овог члана примени каматну стопу према понуди која је важила на дан 31. марта 2019. године, за кредите индексиране у еврима који су исте врсте и рочности и имају исти тип каматне стопе (променљива или фиксна) као и стамбени кредит.

Ако банка на дан 31. марта 2019. године није имала у понуди стамбене кредите индексиране у еврима - дужна је да примени каматну стопу из става 9. овог члана.

Ако је банка на дан 31. марта 2019. године имала у понуди стамбене кредите индексиране у еврима, али није имала те кредите који су исте врсте и/или рочности као стамбени кредит - дужна је да примени каматну стопу за стамбене кредите индексиране у еврима намењене за куповину стамбене непокретности, односно за стамбене кредите индексиране у еврима са рочношћу најприближнијом рочности стамбеног кредита.

Ако је стамбени кредит уговорен са фиксном каматном стопом, а банка на дан 31. марта 2019. године није имала у понуди стамбене кредите индексиране у еврима с тим типом каматне стопе - дужна је да примени променљиву каматну стопу коју је, за кредите индексиране у еврима исте врсте и рочности као стамбени кредит, примењивала на тај дан.

Понуда из ст. 4. до 7. овог члана подразумева стандардну, општу понуду и не обухвата понуду која се односи на посебне категорије клијената у смислу погодности на које ови клијенти имају право.

Променљива каматна стопа из ст. 4. до 7. овог члана не може бити већа од 3,4 + тромесечни или шестомесечни ЕУРИБОР, односно фиксна каматна стопа из ст. 4. до 7. овог члана не може бити већа од 4%.

Банка је дужна да у складу са овим чланом сачини нови план отплате кредита.

Започети судски и други поступци

Члан 5.

Парнични поступак чији је предмет спора у вези са валутном клаузулом код уговора о кредиту како је дефинисан овим законом покренут до дана ступања на снагу овог закона прекида се даном ступања на снагу овог закона.

Извршење у поступку принудног извршења, односно поступку вансудског намирења у вези са наплатом потраживања по основу уговора о кредиту како је дефинисан овим законом одлаже се од дана ступања на снагу овог закона и поступак може бити настављен само у складу са чланом 9. овог закона.

Рок за обрачун конверзије и достављање предлога кориснику

Члан 6.

Банка је дужна да у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона достави кориснику понуду за закључење уговора о конверзији уз индикативан обрачун конверзије кредита извршен по курсу на дан слања применом каматне стопе из члана 4. овог закона и предлог уговора којим се врши конверзија са новим планом отплате.

Коначан текст уговора којим се врши конверзија споразумно ће утврдити банка и корисник у складу са прописима.

Банка је дужна да документе из става 1. овог члана кориснику достави препорученом поштом, са повратницом или лично у пословници банке, ако га је претходно обавестила о могућности личног преузимања, као и да ове документе, заједно са доказом о уручењу, чува у досијеу корисника.

На писани захтев корисника који је банци достављен путем поште или путем електронске поште банка је дужна да документе из става 1. овог члана достави кориснику на трајном носачу података путем електронске поште или на други начин који договоре банка и корисник.

Обавезе корисника у вези с конверзијом кредита

Члан 7.

У случају да прихвати да се конверзија стамбеног кредита изврши у складу са овим законом, корисник је дужан да у року од 30 дана од дана пријема докумената из члана 6. овог закона о томе обавести банку и са банком закључи уговор о конверзији.

Банка доставља кориснику потписани уговор којим се врши конверзија кредита (у даљем тексту: уговор којим се врши конверзија) и план отплате по курсу за конверзију.

Правне последице закључења уговора којим се врши конверзија

Члан 8.

Уговор којим се врши конверзија не сматра се уговором о преносу (новацијом) у смислу закона којим се уређују облигациони односи.

Поступак принудног извршења, односно поступак вансудског намирења из члана 5. став 2. овог закона обуставља се закључењем уговора којим се

врши конверзија, а банка нема право на накнаду трошкова тог поступка од корисника.

Последице неприхватања конверзије

Члан 9.

У случају да корисник у року из члана 7. овог закона не обавести банку да прихвата да се изврши конверзија кредита, односно не закључи са банком уговор којим се врши конверзија - отплата кредита се наставља у складу са уговором о кредиту, а поступци прекинути, односно одложени у складу са чланом 5. овог закона настављају се наредног дана од дана истека тог рока.

Средства обезбеђења

Члан 10.

Сва средства обезбеђења успостављена по основу уговора о кредиту остају на снази, без потребе њиховог поновног успостављања или уписа у регистре код надлежних државних органа, укључујући, без ограничења, и хипотеку и осигурање код Националне корпорације за осигурање стамбених кредита.

Све уплате Националне корпорације за осигурање стамбених кредита по основу исплаћених ануитета које су до дана ступања на снагу овог закона извршене за стамбене кредите из члана 3. овог закона, не сматрају се умањењем дуга корисника.

Све полисе осигурања живота закључене у вези са уговором о кредиту остају на снази, без потребе њиховог поновног издавања или измене.

У случају закључења уговора којим се врши конверзија корисник нема обавезу да обезбеди додатна средства обезбеђења испуњења обавеза у односу на она која су уговорена уговором о кредиту.

Банка не може од корисника захтевати накнаду било којих трошкова у вези са средствима обезбеђења из овог члана.

Трошкови конверзије

Члан 11.

Трошкови конверзије и умањења дуга из члана 4. овог закона падају на терет банке која врши конверзију у складу са тим чланом.

На захтев за накнаду трошкова у вези са конверзијом и умањењем дуга поднетог од стране банке из става 1. овог члана, Република Србија надокнадиће 15% од износа добијеног конверзијом из члана 4. ст. 1. и 2. овог закона.

Након подношења захтева из става 2. овог члана, Република Србија и банка подносилац захтева ће у року од седам дана од дана подношења захтева, у складу са ставом 5. овог члана, закључити уговор којим се утврђује износ који је Република Србија преузела као обавезу на име накнаде трошкова конверзије.

Средства за измирење обавеза Републике Србије из става 3. овог члана обезбеђују се у буџету Републике Србије емитовањем обвезница у складу са тржишним условима.

Влада ближе уређује садржину захтева из става 2. овог члана, услове и обавезне елементе уговора из става 3. овог члана, као и основне елементе обвезница, услове дистрибуције и наплате обвезница.

Акт из става 5. овог члана, Влада доноси у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 12.

Ако је у вези са применом конверзије кредита потребно извршити оверу одређеног документа или измену, упис или брисање одређених података у катастру непокретности или другом јавном регистру - јавни бележници, односно други имаоци јавних овлашћења који пружају ове услуге дужни су да те услуге пруже без накнаде.

Ако корисник закључи са банком уговор којим се врши конверзија и парнични поступак из члана 5. став 1. овог закона се оконча - свака странка, односно корисник и банка, снесе своје трошкове тог поступка.

Корисник не може сносити никакве додатне трошкове услед примене конверзије кредита.

Прелазни период

Члан 13.

Корисник је дужан да настави са отплатом рата, односно ануитета утврђених важећим планом отплате до дана закључења уговора којим се врши конверзија.

Разлику између износа уплаћеног у складу са ставом 1. овог члана и износа за уплату према новом плану отплате из члана 4. став 10. и члана 7. став 2. овог закона банка утврђује приликом доспећа прве следеће рате, односно ануитета из тог плана отплате и тако утврђену разлику третира као преплату по кредиту.

Порески третман конверзије кредита

Члан 14.

Износ умањења дуга утврђеног у складу са обрачуном из члана 4. овог закона који сноси банка у целости се сматра порески признатим расходом у смислу закона којим се уређује опорезивање добити правних лица.

Банка има право и на порески кредит у висини од 2% од износа преосталог дуга из члана 4. став 2. овог закона, што ће се ближе уредити законом којим се уређује опорезивање добити правних лица.

Банка је дужна да уз пореску пријаву за порез на добит која се односи на период у коме је у пословним књигама евидентиран расход из става 1. овог члана достави кумулативни сажетак обрачуна конверзије из члана 4. овог закона на основу кога је евидентиран тај расход, као и доказ из кога недвосмислено произлази да је расход порески третиран у складу са одредбом става 1. овог члана.

Приход остварен применом конверзије кредита не сматра се приходом корисника у смислу закона о порезу на доходак грађана.

Рачуноводствени третман потраживања банке по основу уговора којим се врши конверзија, односно третман овог потраживања у смислу прописа којима се уређују адекватност капитала банке и класификација билансне активе и ванбилансних ставки банке - може ближе уредити Народна банка Србије.

Народна банка Србије може уредити и начин на који ће се обезбедити примена овог закона путем инструмената монетарне политике и путем интервенција на девизном тржишту.

Надзор

Члан 15.

Надзор над применом одредаба овог закона спроводи Народна банка Србије у поступку посредне и непосредне контроле у складу са законом којим се уређује пословање банака.

Ако се у поступку из става 1. овог члана утврде неправилности у вези са применом одредаба овог закона, Народна банка Србије предузима мере према банци у складу са законом којим се уређује пословање банака.

Ступање на снагу

Члан 16.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о конверзији стамбених кредита индексираних у швајцарским францима садржан је у одредби члана 90. став 1. Устава Републике Србије којом се уређује да Република Србија штити потрошаче и одредби члана 97. тач. 2. и 6. Устава Републике Србије, којом је утврђено да Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, остваривање и заштиту права грађана, јединствено тржиште, систем обављања појединих привредних и других делатности и монетарни и банкарски систем.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Овим законом уређују се права и обавезе банке и физичког лица – корисника финансијских услуга с којим је закључен уговор о стамбеном кредиту са валутном клаузулом у швајцарским францима – индексирани у швајцарским францима, у поступку конверзије овог кредита у кредит индексирани у еврима.

Свесне проблема у коме су се грађани који су закључили уговоре о кредиту индексираних у швајцарским францима (и то у великом броју случајева ради испуњења својих основних потреба за обезбеђивањем становања) нашли услед континуираног и неповратног јачања курса ове валуте, Влада и Народна банка Србије, су, у протеклом периоду, предузимале одређене мере како би се овај проблем решио. Тако је, између осталог, донета и Одлука о мерама за очување стабилности финансијског система у вези са кредитима индексираним у страниј валути („Службени гласник РС”, бр. 21/15 и 51/15). Ипак, оцењено је да је потребно уредити ово питање и законским одредбама.

При разматрању могућих решења узети су у обзир искуства и пракса земаља у окружењу.

У припреми решења која се предлажу разматране су могућности да се уочени проблеми реше и без предлагања овог закона, али је ипак закључено да се једино законским одредбама може решити проблем корисника финансијских услуга који су закључили уговоре о стамбеном кредиту са валутном клаузулом у швајцарским францима.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. утврђује се предмет овог закона односно прописује се да се овим законом уређују права и обавезе банке и корисника финансијских услуга – физичког лица с којим је банка закључила уговор о стамбеном кредиту са валутним клаузулом индексан у швајцарским францима у поступку конверзије дуга по основу овог кредита у дуг индексан у еврима, при чему је уговарање те валутне клаузуле било дозвољено, без посебних услова у тренутку закључења уговора о кредиту.

Чланом 2. утврђено је значење појединих појмова који се користе у овом закону. У том смислу, посебно је важно што се под појмом *корисник* подразумева искључиво физичко лице које је закључило са банком уговор о кредиту, који није намењен његовој пословној или другој комерцијалној делатности, као и што се под појмом *уговор о кредиту* подразумева само уговор којим је кориснику одобрен кредит намењен за куповину *стамбене непокретности* (куће, стана и делова стамбене зграде који су намењени становању, гараже, односно гаражног места заједно са станом, као и земљишта с грађевинском дозволом за изградњу куће, не рачунајући викендице), односно њено реновирање и/или адаптацију и/или реконструкцију, као и за рефинансирање ових кредита, а који је индексан, односно који садржи валутну клаузулу у швајцарским францима. Такође *курс за конверзију* дефинисан је као средњи курс швајцарског франка према еврџ који се израчунава на основу званичних средњих курсева Народне банке Србије динара према еврџ и динара према швајцарском франку, важећим на дан конверзије (дан закључења уговора којим се врши конверзија из овог закона). На крају, дефинисан је појам *врсте кредита* под којим се подразумева једна од следећих врста: кредит за куповину стамбене непокретности; кредит за реновирање и/или адаптацију и/или реконструкцију стамбене непокретности; кредит за рефинансирање стамбених кредита.

Чланом 3. прописано је на које се уговоре о кредиту овај закон примењује. Тако је изричито наведено да се одредбе овог закона, осим на уговоре код којих је отплата кредита у току (не рачунајући уговоре код којих је већ извршена конверзија), примењује и на уговоре код којих је дуг по кредиту доспео у целости, а није покренут поступак принудног извршења или вансудског намирења, као и на уговоре код којих је покренут поступак принудног извршења или вансудског намирења или је овај поступак у току. Прецизирано је да се закон примењује и на оне стамбене кредите код којих је стамбена непокретност

која је била средство обезбеђења продата, али дуг није измирен у целости па је поступак настављен коришћењем других средстава обезбеђења (меница, административна забрана и сл.)

Чланом 4. уређен је начин спровођења конверзије и умањење дуга. Банка код које корисник отплаћује стамбени кредит индексиран у швајцарским францима или банка која има потраживање према кориснику по основу стамбеног кредита индексираног у швајцарским францима на дан ступања на снагу овог закона дужна је да понуди конверзију преосталог дуга по том кредиту (који чини износ главнице на дан конверзије увећан за износ доспеле, а ненаплаћене редовне камате на дан конверзије) у дуг индексиран у еврима по курсу за конверзију и да тако добијен износ умањи за 38%.

Након тога, банка је дужна да на износ дуга након умањења примени каматну стопу према понуди која је важила на дан 31. марта 2019. године, за кредите индексиране у еврима који су исте врсте и рочности и имају исти тип каматне стопе (променљива или фиксна) као и стамбени кредит.

Ако банка на дан 31. марта 2019. године није имала у понуди стамбене кредите индексиране у еврима – дужна је да примени каматну стопу из става 9. овог члана. Ако је банка на дан 31. марта 2019. године имала у понуди стамбене кредите индексиране у еврима, али није имала те кредите који су исте врсте и/или рочности као стамбени кредит – дужна је да примени каматну стопу за стамбене кредите индексиране у еврима намењене за куповину стамбене непокретности, односно за стамбене кредите индексиране у еврима са рочношћу најприближнијом рочности стамбеног кредита. Ако је стамбени кредит уговорен с фиксном каматном стопом, а банка на дан 31. марта 2019. године није имала у понуди стамбене кредите индексиране у еврима с тим типом каматне стопе – дужна је да примени променљиву каматну стопу коју је, за кредите индексиране у еврима исте врсте и рочности као стамбени кредит, примењивала на тај дан.

Одређено је да понуда каматних стопа за стамбене кредите индексиране у еврима из ст. 4. до 7. подразумева стандардну, општу понуду и не обухвата понуду која се односи на посебне категорије клијената у смислу погодности на које ови клијенти имају право. Даље, прецизирано је да се на умањен дуг сада индексиран у еврима примењују каматне стопе из понуда банка на дан 31. марта 2019. године, али ако су те стопе веће од 3,4 + тромесечни или шестомесечни ЕУРИБОР, односно 4% за фиксну каматну стопу, онда се примењују наведене максималне стопе. Прописано је да је банка је дужна да у складу са овим чланом сачини нови план отплате кредита.

Чланом 5. уређено је дејство конверзије на започете судске и друге поступке. Тако је прописано да се парнични поступак чији је предмет спора у вези са валутном клаузулом код уговора о кредиту како је дефинисан овим законом покренут до дана ступања на снагу овог закона прекида даном ступања на снагу овог закона. Што се тиче поступка принудног извршења, односно поступка вансудског намирања у вези са наплатом потраживања по основу уговора о кредиту како је дефинисан овим законом, прописано је да се извршење у том поступку одлаже од дана ступања на снагу овог закона и да поступак може бити настављен само у складу с чланом 9. овог закона (ако корисник не пристане на конверзију).

Чланом 6. прописани су рок за обрачун конверзије и обавезе банке да кориснику достави предлог за конверзију. Тако је утврђено да је банка дужна да у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона достави кориснику понуду за закључење уговора о конверзији уз индикативан обрачун конверзије кредита извршене по курсу на дан слања применом каматне стопе из члана 4. овог закона и предлог уговора којим се врши конверзија са новим планом отплате. Такође, прописано је да ће коначан текст уговора којим се врши конверзија споразумно утврдити банка и корисник у складу с прописима. Поменуте документе банка је дужна да кориснику достави препорученом поштом, с повратницом или лично у пословници банке, ако га је претходно обавестила о могућности личног преузимања, као и да ове документе, заједно с доказом о уручењу, чува у досијеу овог корисника. Такође, дата је могућност корисницима који због одређених разлога у периоду када се спроводи конверзија стамбених кредита у складу са овим законом нису у могућности да лично дођу у експозитуру банке или тренутно не бораве на адреси пребивалишта и сл. – да поднесу банци писани захтев да им се ови документи доставе на трајном носачу података путем електронске поште или на други начин који договоре банка и корисник.

Чланом 7. прописане су обавезе корисника у вези с конверзијом кредита. У случају да прихвата да се конверзија кредита изврши, корисник је дужан да у року од 30 дана од дана пријема из члана 6. овог закона о томе обавести банку и с банком закључи уговор о конверзији. Банка доставља кориснику потписани уговор којим се врши конверзија кредита и план отплате по курсу за конверзију.

Чланом 8. уређене су правне последице закључења уговора којим се врши конверзија. У том смислу је изричито прописано да се уговор којим се врши конверзија не сматра преновом (новацијом) у смислу Закона о

облигационим односима. Што се тиче извршног поступка, односно поступка вансудског намирења, предвиђено је да се овај поступак обуставља закључењем уговора којим се врши конверзија, као и да банка нема право на накнаду трошкова тог поступка од корисника.

Чланом 9. уређене су последице неприхватања конверзије. У случају да корисник у року од 30 дана не обавести банку да прихвата да се изврши конверзија кредита, односно не закључи с банком уговор којим се врши конверзија – отплата кредита се наставља у складу са уговором о кредиту, а поступци прекинути, односно одложени у складу са чланом 5. овог закона настављају се наредног дана од дана истека тог рока.

Чланом 10. прописано је да сва средства обезбеђења успостављена по основу уговора о кредиту остају на снази, без потребе њиховог поновног успостављања или уписа у регистре код надлежних државних органа, укључујући, без ограничења, и хипотеку и осигурање код Националне корпорације за осигурање стамбених кредита. Поред тога, прецизирано је да се све уплате Националне корпорације за осигурање стамбених кредита по основу исплаћених анuitета за стамбене кредите који су предмет овог закона не сматрају умањењем дуга корисника. Такође, изричито је прописано да све полисе осигурања живота закључене у вези са уговором о кредиту остају на снази, без потребе њиховог поновног издавања или измене. Поред тога, прописано је да, у случају закључења уговора којим се врши конверзија, корисник нема обавезу да обезбеди додатна средства обезбеђења испуњења обавеза у односу на она која су уговорена уговором о кредиту, као и да банка не може од корисника захтевати да надокнади било које трошкове у вези са средствима обезбеђења из овог члана.

Чланом 11. уређени су трошкови конверзије. Наиме, прописано је да трошкови конверзије и умањена дуга из члана 4. овог закона падају на терет банке која врши конверзију у складу са тим чланом. На захтев за накнаду трошкова у вези са конверзијом поднетог од стране банке из става 1. овог члана, Република Србија надокнадиће 15% од износа добијеног конверзијом из члана 4. ст. 1. и 2. овог закона. Након подношења овог захтева, Република Србија и банка подносилац ће у року од седам дана од дана подношења захтева, закључити уговор којим се утврђује износ који је Република Србија преузела као обавезу на име накнаде трошкова конверзије. Средства за измирење обавеза Републике Србије из става 3. овог члана обезбеђују се у буџету Републике Србије емитовањем обвезница у складу са тржишним условима. Предвиђено је да ће Влада ближе уредити садржину захтева из

става 2. овог члана, као и услове, и обавезне елементе уговора из става 3. овог члана, као и основне елементе обвезница, услове дистрибуције и наплате обвезница, и то уредбом коју ће донети у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Чланом 12. је предвиђено да су, ако је у вези с применом конверзије кредита потребно извршити оверу одређеног документа или измену, упис или брисање одређених података у катастру непокретности или другом јавном регистру – јавни бележници, односно други имаоци јавних овлашћења који пружају ове услуге – дужни да те услуге пруже без накнаде. Поред тога, предвиђено је да, ако корисник закључи с банком уговор којим се врши конверзија и парнични поступак из члана 5. став 1. овог закона се оконча – свака странка, односно корисник и банка, сnose своје трошкове тог поступка. Такође, изричито је прописано да корисник не може сносити никакве додатне трошкове услед примене конверзије кредита.

Чланом 13. уређено је поступање током прелазног периода. Корисник је дужан да настави са отплатом рата, односно ануитета утврђених важећим планом отплате до дана закључења уговора којим се врши конверзија кредита. Што се тиче разлике између износа уплаћеног на тај начин и износа за уплату према новом плану отплате – ову разлику банка утврђује приликом доспећа прве следеће рате, односно ануитета из новог плана отплате и тако утврђену разлику третира као преплату по кредиту.

Чланом 14. уређује се порески третман конверзије кредита. У том смислу је прописано да се износ умањења дуга утврђеног у складу са обрачуном из члана 4. овог закона који сноси банка у целости сматра порески признатим расходом у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица. Такође, банци је признато право на порески кредит у висини од 2% од износа преосталог дуга из члана 4. став 2. овог закона, што ће се ближе уредити законом којим се уређује порез на добит правних лица. Банка је дужна да уз пореску пријаву за порез на добит која се односи на период у ком је у пословним књигама евидентиран расход из става 1. овог члана достави кумулативни сажетак обрачуна конверзије из члана 4. овог закона на основу ког је евидентиран тај расход, као и доказ из ког недвосмислено произлази да је расход порески третиран у складу са одредбом става 1. овог члана. Што се тиче пореског третмана са аспекта корисника корисника, прописано је да се приход остварен применом конверзије кредита не сматра приходом корисника у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана. Рачуноводствени третман потраживања банке по основу уговора којим се врши конверзија,

односно третман овог потраживања у смислу прописа којима се уређују адекватност капитала банке и класификација билансне активе и ванбилансних ставки банке – може ближе уредити Народна банка Србије. На крају, предвиђено је да Народна банка Србије може уредити и начин на који ће се обезбедити примена овог закона путем инструмената монетарне политике и путем интервенција на девизном тржишту.

Чланом 15. прописано је да надзор над применом одредаба овог закона спроводи Народна банка Србије у поступку посредне и непосредне контроле у складу са Законом о банкама, као и да, ако се у овом поступку утврде неправилности у вези са применом одредаба овог закона, Народна банка Србије предузима мере према банци у складу са Законом о банкама.

Чланом 16. уређује се ступање на снагу предложеног закона.

IV. ПРОЦЕНА ИЗНОСА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Средства за измирење обавеза Републике Србије обезбедиће се у буџету Републике Србије емитовањем обвезница у складу са тржишним условима.

За спровођење овог закона у 2019. години није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

Укупан ефекат овог закона на буџет Републике Србије износи до 11.686.680.000,00 динара.

За спровођење овог закона у периоду од 2020. до 2023. године планираће се до 389.556.000,00 динара по годинама за трошкове камате, а у 2024. години планираће се износ до 10.128.456,000,00 динара, ради измирења трошкова камате (до 389.556.000,00 динара) и отплате главнице (до 9.738.900.000,00 динара).

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Доношење овог закона по хитном поступку предлаже се у складу с чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС“, бр. 20/2012 – пречишћен текст). Доношење овог закона по хитном поступку предлаже се с обзиром на то да постоји потреба да се што је пре могуће обезбеди да у пракси наступе позитивне последице нових законских решења за кориснике финансијских услуга.

VI. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА

1. Који су проблеми које закон треба да реши:

Свесни проблема у коме су се грађани који су закључили уговоре о кредиту индексиране у швајцарским францима (и то у великом броју случајева ради испуњења својих основних потреба за обезбеђивањем становања) нашли услед континуираног и неповратног јачања курса ове валуте, Влада и Народна банка Србије, су, у протеклом периоду, предузимале одређене мере како би се овај проблем решио. Тако је, између осталог, донета и Одлука о мерама за очување стабилности финансијског система у вези са кредитима индексираним у страниј валути („Службени гласник РС”, бр. 21/15 и 51/15). Ипак, оцењено је да је потребно уредити ово питање и законским одредбама.

2. Који су жељени циљеви доношења Закона:

Циљ је да се на једнообразан и социјално прихватљив начин разреши отворено питање кредита индексираних у швајцарским францима. Додатни циљ овог закона је и растерећење судова и смањење трошкова судских поступака, имајући у виду судску праксу и ставове Европског суда правде, Европског суда за људска права као и праксу домаћих судова.

3. Да ли су размотрене могућности за решавање проблема без доношења акта:

Влада и Народна банка Србије, су, у протеклом периоду, предузимале различите мере како би се овај проблем решио. Ипак, оцењено је да је потребно уредити ово питање и законским одредбама. У припреми решења која се предлажу разматране су могућности да се уочени проблеми реше и без предлагања овог закона, али је ипак закључено да се једино законским одредбама може решити проблем корисника финансијских услуга који су закључили стамбене кредите индексирани у швајцарским францима, односно обезбедити да се положај ових корисника изједначи с положајем у коме би били да су им одобрени кредити индексирани у еврима.

4. Зашто је доношење акта најбољи начин за решавање проблема:

Доношењем овог закона би се створио правни оквир за свеобухватно и једнообразно решење овог проблема, уважавају се пракса и ставови Европског суда правде, Европског суда за људска права као и праксу домаћих судова, у делу који се односи на отворену могућност корисника да оптирају да ли ће наставити судске поступке или ће кроз примену овог закона коначно решити положај ових корисника.

5. На кога ће и како ће највероватније утицати решења у закону:

Решења из овог закона ће, пре свега позитивно утицати на кориснике дефинисане овим законом.

6. Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити:

Овим законом би требало превасходно једнообразно, правично решити проблем грађана који су закључили уговоре о кредиту индексирани у швајцарским францима.

Поред позитивних социјалних ефеката у смислу разрешења проблема грађана који су закључили уговоре о кредиту индексирани у швајцарским францима.

7. Какве трошкове ће примена закона изазвати грађанима и привреди, а нарочито малим и средњим предузећима:

Овај закон се односи на грађане који су закључили уговоре о кредиту индексиране у швајцарским францима, док не би имао ефекта на привреду, као и мала и средња предузећа.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа - ВЛАДА

Обрађивач - МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

2. Назив прописа

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О КОНВЕРЗИЈИ КРЕДИТА ИНДЕКСИРАНИХ У ШВАЈЦАРСКИМ ФРАНЦИМА

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08 - у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08 - у даљем тексту: Прелазни споразум)

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односи на нормативну садржину прописа

/

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума

/

в) Оцена испуњености обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

/

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

/

д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА НИЈЕ ПРЕДВИЂЕН НАЦИОНАЛНИМ ПРОГРАМОМ ЗА ИНТЕГРАЦИЈУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ЕВРОПСКУ УНИЈУ.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење примарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

/

б) Навођење секундарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

/

в) Навођење осталих извора права ЕУ и усклађеност са њима

/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

/

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

/

5. Уколико не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба констатовати ту чињеницу. У овом случају није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа.

/

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

/

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

/